

DuurSaam Glashelder

Meest gestelde vragen Deelproject Bedrijfsadvisering

Algemene vragen

1. Waarom is dit project gestart?

Dit project is onderdeel van het maatregelprogramma Duursaam Glashelder en heeft tot doel ondernemers te ondersteunen bij het verminderen van emissies naar oppervlaktewater, riool en bodem, het verbeteren van de waterkwaliteit en het voldoen aan de zuiveringsplicht die 1 januari 2018 ingaat.

2. Wat levert deelname aan dit project mij op?

U krijgt een kosteloos maatwerk advies over de waterstromen op uw bedrijf- Meedoen aan het deelproject *Bedrijfsadvisering* geeft u duidelijkheid of u voldoet aan de huidige regels. U heeft bovendien optimalere waterstromen op uw bedrijf en u draagt bij aan schoner water. Bovendien draagt u een steentje bij aan het voorkomen van een collectief verbod op bepaalde gewasbeschermingsmiddelen.

3. Wie kunnen deelnemen aan dit deelproject?

Dit deelproject is voor alle tuinders in het werkgebied van de waterschappen Vechtstromen, Hunze en Aa's en Noorderzijlvest.

4. Ik ben geen lid van LTO Glaskracht. Kan ik dan wel meedoen?

Dit deelproject is voor alle tuinders in het werkgebied van de waterschappen Vechtstromen, Hunze en Aa's en Noorderzijlvest. U hoeft geen lid van LTO Glaskracht te zijn. Deelname is kosteloos.

5. Wat kost deelname aan dit deelproject?

Het kost u alleen wat tijd. De bedrijfsscan is kosteloos. Wanneer u tot de conclusie komt dat waterstromen op het bedrijf moeten worden aangepast, kan dit kosten met zich meebrengen. Maar het kan ook tot besparingen leiden.

6. Hoeveel tijd kost deelname?

We verwachten van u dat u naar een van de informatiebijeenkomsten komt. Die duren gemiddeld twee uur. Het bedrijfsbezoek en bedrijfsscan nemen ook nog eens twee tot drie uur in beslag. Daarna worden de resultaten nog met u besproken. Daar moet u ongeveer een uur voor rekenen.

7. Ik heb alle waterstromen op mijn bedrijf op orde en voldoe volgens mij aan de zuiveringsplicht. Moet ik dan toch meedoen?

Het is altijd goed om door een onafhankelijke adviseur te laten checken of alles inderdaad op orde is. Deelname is kosteloos en dan weet u tenminste zeker dat u aan de wet- en regelgeving voldoet.

8. Hoe kan ik mij aanmelden?

Aanmelden kan met een mail naar duursaamglashelder@projectenltonoord.nl. Vermeld uw naam, bedrijfsnaam, adres bedrijf en uw telefoonnummer. Meld u dan ook meteen aan voor

een van de informatieavonden. De data vindt u op deze website.

9. Ik wil niet meedoen. Heeft dat gevolgen voor mijn bedrijf?

Als u niet meedoet, valt u direct onder het verscherpte toezicht van het waterschap. Als bij controle blijkt dat u alles op orde heeft, vervalt dit verscherpte toezicht. Als u niet alles op orde heeft, dan kunt u een boete krijgen.

10. Aan wat voor maatregelen moet ik denken wil ik voldoen aan de zuiveringsplicht?

De zuiveringsplicht is van toepassing op te lozen drainwater, drainagewater of filterspoelwater (indien gespoeld met drain- of bemest water). Dit water moet u eerst zuiveren voordat u het mag lozen. Het gaat om het verwijderen van van gewasbeschermingsmiddelen met een installatie die door de BZG is goedgekeurd. . Op de [BZG-lijst](#) vindt u een overzicht hiervan. U kunt één van deze installaties aanschaffen voor het zuiveren van uw restwater. Wanneer u streeft naar nullozing, kunt u uw gegevens op orde brengen volgens het Nullozingsprotocol. Hierin heeft het Platform Duurzame Glastuinbouw vastgelegd waaraan bedrijven moeten voldoen. [Dit document vindt u hier](#).

11. Op welke termijn moet ik eventuele maatregelen op mijn bedrijf treffen?

Als u de maatregelen in 2018 in gang zet, kunt u een stimuleringsbijdrage aanvragen. Na 2018 geldt dit niet meer en zal er ook gecontroleerd worden door de toezichthouders.

12. Geldt de zuiveringsplicht ook voor grondgebonden teelten?

De zuiveringsplicht voor de glastuinbouw geldt vanaf 1 januari 2018 bij het lozen van drainwater bij substraatteelten, drainagewater bij grondgebonden teelten en filterspoelwater als het filter wordt gespoeld met bemest water (=drain(age)water, gietwater e.d.).

Als bij een grondgebondenteelt geen drainagewater is, omdat er geen (werkend) drainagesysteem aanwezig is, kan het niet verplicht worden om een drainagesysteem aan te leggen. Als in deze situaties het filter gespoeld wordt met schoon water of, beter nog, het filterspoelwater wordt hergebruikt, dan er is er geen lozing die gezuiverd moet worden. Om dat vast te leggen voor toekomstige controles is de aanpak nul-lozing te volgen.

Als er bij een grondgebonden teelt wel drainagewater vrijkomt, is hergebruik de eerste optie. Als het drainagewater niet allemaal hergebruikt kan worden vanwege de kwaliteit of de hoeveelheid, mag het geloosd worden. Het drainagewater moet voor de lozing gezuiverd worden van gewasbeschermingsmiddelen.

Zorgplicht

Naast de zuiveringsplicht blijft ook de zorgplicht van toepassing. De zorgplicht betekent dat er zo gewasgericht mogelijk wordt bemest en water gegeven. Als uitwerking van de zorgplicht is een checklist opgesteld die terug te vinden is op www.glastuinbouwwaterproof.nl.

13. Welke zuiveringsinstallaties zijn er momenteel goedgekeurd?

Er zijn inmiddels al een mooi aantal installaties goedgekeurd. Een overzicht van deze installaties vindt u [hier](#).

Het is ook mogelijk om gebruik te maken van mobiele zuivering. Meer informatie hierover vindt u [hier](#) en op de volgende websites:

1. www.waterson.nl
2. www.mareelzuivert.nl
3. www.verhoevemw.com

14. Mijn bedrijf heeft meerdere locaties. Komen alle locaties in aanmerking voor een kosteloze bedrijfsscan?

Nee, we voeren op een locatie een kosteloze scan uit. U kunt deze zelf doorvertalen naar de overige locaties of tegen betaling een scan laten doen op de andere locaties.

15. Zijn er bepaalde gewasbeschermingsmiddelen die niet onder de nieuwe regelgeving vallen?

Alle chemische gewasbeschermingsmiddelen vallen onder de zuiveringsplicht. Alleen puur biologische middelen, die ook als zodanig zijn aangegeven, vallen er buiten. U kunt dit ook checken op de verpakking van het middel dat u gebruikt.

16. Zijn kleine bedrijven vrijgesteld van de zuiveringsplicht?

Nee. Elk glastuinbouwbedrijf dat gewasbeschermingsmiddelen toepast en dat drain(age)water en/of filterspoelwater loost, moet dit lozingswater zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen.

17. Moet elk bedrijf een zuiveringsinstallatie aanschaffen?

Dat hangt van omstandigheden en mogelijkheden af. Er zijn enkele manieren om dit te vermijden:

- i. Allereerst: niet lozen. Als al het teeltwater binnen het bedrijf blijft en wordt hergebruikt, wordt er niet geloosd en heeft u dus niets te zuiveren. Het is dan wel nuttig om een scenario klaar te hebben liggen om eventuele lozingen bij calamiteiten op te vangen en te zuiveren, met bv. een mobiele zuiveraar.
- ii. Als er geen organisch-chemische gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast, hoeft het lozingswater niet te worden gezuiverd. U moet dan nog wel rekening houden met de emissienormen voor stikstof en fosfaat (in geval van substraatteelt) of gebruiksnormen van meststoffen (bij grondgebonden teelten).
- iii. Als het lozingswater kan worden gebufferd en het voor lozing wordt gezuiverd door een mobiele zuiveraar. Dit is een heel bruikbare aanpak wanneer er kleine lozingsvolumes zijn of als er heel weinig lozingsmomenten in een jaar zijn.

- iv. Bij sommige ontsmettingsinstallaties is het mogelijk een module op de ontsmetter te plaatsen die de installatie bruikbaar maakt voor zuivering van lozingswater. De investering is dan beperkter.
- v. Als een ontsmetter aan vervanging toe is, kan het nuttig zijn om een ontsmettingsinstallatie aan te schaffen die zowel kan ontsmetten als zuiveren.

18. Hoe moeilijk is het om nullozer te worden?

Dit blijkt mogelijk in veel verschillende teelten. We kennen voorbeelden uit alle sectoren van de glastuinbouw: glasgroenten-teelten, snijbloemen, potplanten en perkgoed. In de glasgroententeelt is het belangrijk aandacht te geven aan de procedures rond de teeltwisseling (drainwater opgebruiken, plantvriendelijke middelen voor kasreiniging toepassen, gefaseerd uitdrainen in de startfase), voldoende gietwater van goed kwaliteit is belangrijk voor veel verschillende teelten. Verder moeten sommige bedrijven hun drainopvang vergroten om overloop van draintanks onder sommige omstandigheden te voorkomen. Spoelwater van filters kunnen de meeste bedrijven eigenlijk beter binnen houden en hergebruiken, ook wanneer met schoon (onbemest) water wordt gespoeld en het spoelwater volgens de huidige afspraken zou mogen worden geloosd. De Bedrijfsscan Waterstromen geeft u inzicht welke zaken op uw bedrijf kunnen worden gedaan om nullozer te worden.

19. Wie is verantwoordelijk voor zuiveringsplicht, huurder of verhuurder?

Dat elke teler per 1 januari 2018 moet voldoen aan de zuiveringsplicht, tenzij hij deelneemt aan een collectief dat van bevoegd gezag uitstel heeft gekregen om de zuiveringsoplossing te realiseren, is ondertussen wel bekend. Toch krijgen we nog regelmatig de vraag bij wie de verantwoordelijkheid ligt in het geval van een ge- of verhuurde tuin.

Eigenlijk geeft de eerste zin al duidelijk antwoord; de teler is verantwoordelijk, dus degene die de tuin huurt. Dat is immers de persoon die verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering, het eventuele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en het lozen van restwater. De teler moet er dus voor zorgen dat hij voldoet aan de zuiveringsplicht. Dat kan door een goedgekeurd zuiveringsapparaat (zie BZG-lijst) aan te schaffen, een contract af te sluiten met een mobiele zuiveraar, deel te nemen aan een collectieve oplossing (bijv. de AWZI NW) of door aan te tonen dat er niets wordt geloosd.

Afspraken

Uiteraard heeft de huurder wel te maken met de verhuurder en kunnen er onderling privaatrechtelijk contractuele afspraken gemaakt worden. De aanschaf van een zuiveringsapparaat is immers geen kleinigheid en dat doe je niet voor een huurcontract van een jaar. Daarover moeten de huurder en verhuurder met elkaar in contact treden en afspraken maken.

In het geval van deelname aan een collectieve oplossing is het echter wel logischer dat de verhurende partij zich aanmeldt en niet de huurder. Zo zal in het geval van de AWZI Nieuwe Waterweg de aansluiting via het rioolstelsel van de verhurende partij lopen en betreft het een

meerjarig contract. In dit soort gevallen zal de verhuurder zich dus aan moeten melden. Maar het blijft onverlet dat de huurder de eindverantwoordelijke partij is.

Vragen over de bedrijfsscan

20. Wanneer ben ik aan de beurt voor een bedrijfsscan na aanmelding?

De bedrijfsscans starten in januari 2018. Wij nemen contact met u op voor het maken van een afspraak met de adviseurs. We streven er naar de bedrijfsscans voor de zomer gereed te hebben.

21. Hoe wordt er omgegaan met de gegevens van de bedrijfsscan?

Uiteraard gaan wij met alle gegevens vertrouwelijk om en zullen niet aan derden ter beschikking gesteld worden. Het rapport van de bedrijfsscan kunt u zelf met uw toezichthouder bespreken, maar dat hoeft niet.

22. Wie zijn de adviseurs die de bedrijfsscan uitvoeren?

Delphy uit Wageningen voert de bedrijfsscans uit. Een adviseur van hen zal samen met een adviseur uit de tuinbouw (Cees Ruhé) uw bedrijf bezoeken.

23. Hoeveel tijd zit er tussen het bedrijfsbezoek en de uiteindelijke rapportage?

We streven er naar om het rapport binnen twee weken na het bedrijfsbezoek aan u toe te sturen.

24. Wat staat er precies in de rapportage?

De rapportage geeft een beoordeling van de waterstromen en het watermanagement op het bedrijf, mogelijke oorzaken voor lozingen en belasting van het oppervlaktewater en aanbevelingen om de situatie te verbeteren. Daarnaast geeft het aan welke informatie u toe moet voegen om het Dossier Waterstromen compleet te hebben volgens de opzet zoals het Platform Duurzame Glastuinbouw die heeft aangegeven

Vragen over de stimuleringsbijdrage

25. Wat houdt de stimuleringsbijdrage in?

Voor de tuinders bestaat er binnen dit project de mogelijkheid om een subsidiebijdrage van 40% van de gedane investeringen te krijgen in het treffen van bovenwettelijke maatregelen.

26. Hoeveel bedraagt de stimuleringsbijdrage?

maximaal € 2.500,-.

27. Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de stimuleringsbijdrage?

De exacte voorwaarden om voor de subsidie in aanmerking te komen, worden op dit moment uit gewerkt.